

Eljött a cselekvés ideje a Homokhá

Két miniszter, két államtitkár, országgyűlési képviselők, 38 akadémikus és négy megye vezetője fogadta el dr. Balogh Lászlónak, a Bács-Kiskun Megyei Közgázdálkodási Stratégia Nemzeti Bizottság elnökének meghívását a Kecskeméti rendezett Homokhátság 2004 című konferenciára. A nagyszabású szakmai rendezvényen konszenzus született egy politikán felüli cselekvésprogramról, amelynek szakmai koordinációs központja Kecskeméten lesz.

Zsúfolási megtelt Kecskeméten a Három Gúnár rendezvényház előadóterme a HOMOKHÁTSÁG 2004 konferenciára és társadalmi fórumra. Az elmúlt évtized legnagyobb, a Duna-Tisza közze problémájával foglalkozó rendezvényt a házigazda, dr. Balogh László, a Bács-Kiskun Megyei Közgázdálkodási elnöke nyitotta meg, aki a vendégek köszöntését követően elmondta: az 1980-as évek elején találkozott először a Homokhátság kérdéseivel és életét azóta kísérel

hátország kezeléséről, de csak 2003-ban rendelt hozzá először pénzt a kormány - mondta Balogh László. Hozzátette: a folyamatot csak úgy lehet felgyorsítani, ha nem három, hanem egy tárca kezeli a Homokhátság rehabilitációs programját, ha Kecskeméten létrejön egy koordinációs központ, és a projektet komplex módon együtt kezelik a Duna-Tisza közeli csatorna megépítésével és a Ráckevei-Soroksári-Duna-ág rehabilitációjával. Ennek érdekében azon-

cinkosságot, ami a feketén kiemelt és hatékonyság nélkül szétüszítött vizekből kialakult. Elég volt a tanulmánygyártásokból: világos és egyértelmű beszéd kell, amelyben röviden meg kell fogalmazni a cselekvésprogramot. Ebben tudnunk kell, melyek az alapvető problémák vízgazdálkodási szempontból, és ebből mit tud felvállalni a költségvetés.

Németh Imre földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter az uniós pályázati lehetőségekről és az eddig elért eredményekről beszélt. Véleménye szerint ezekkel a pályázatokkal meg lehet fordítani a kiszáradás folyamatát. Hozzátette: ehhez azonban pontos és hibátlan térképekre van szükség, és a kutatóknak meg kellene tudni egyezniük végre abban, hogy most a globális felmelegedés

Glatz Ferenc, Balogh László, Németh Imre

Kolber István a regionális fejlesztésekért és felzárkóztatásért felelős tárca nélküli miniszter véleménye szerint az Alföld nem térségi, hanem társadalmi ügy, és összetett probléma, amelyben nemcsak a természet, hanem az itt élők infrastruktúráját is fejleszteni kell. Elmondta: a múlt évben 400 millió forint állt rendelkezésre, jövőre 640 millió jut a homokhátsági probléma kezelésére, 2006-ra pedig a tervek szerint több mint egymillárd forint lesz ez az összeg. Véleménye szerint a fejlesztés leglényegesebb eleme a decentralizáció, vagyis az, hogy az érintett térségek, régiók maguk oszthassák fel a fejlesztési pénzelket.

Vátradi József, az Árvízvédelmi és Belvízvédelmi Központi Szervezet Kht. igazgatója előadásában kihangsúlyozta: ketté kell választani a vizes élőhelyek rehabilitációját és a víz-

utánpótlás kérdését, valamint szakmai konszenzusra kellene végre jutni a Duna-Tisza közeli csatorna megépítésének módja érdekében. Hozzátette: ráadásul a jövőben törekedni kell a vandálbiztos műtárgyak építésére.

Csatári Bálint, az MTA RKK Alföldi Tudományos Intézet igazgatója a legfontosabbnak azt tartotta, hogy elkészüljön végre a Homokhátság településrendezési terve, mert jelen pillanatban azt sem tudjuk, hány villany nélküli tanya van az Alföldön. Ezen felül valódi jogosítványokat kellene szerezni a Homokhátságnak, el kellene indítani a civil társadalmi és közösségfejlesztést, hogy az itt élők ne csak mindig a segítséget és a pénzt várják, hanem ők is tevékeny részlet legyenek a térségfejlesztésnek. Lezsák Sándor országgyűlési képviselő homokhátsági törvényt szorgalmazott, mert véleménye szerint csak ilyen módon biztosítható politikai ciklusokon is átnyúló folyamatos fejlesztési keret: szeg a térség ügyéért. Hozzátette: nem támogatja azt a szakmai javaslatot, hogy a fűrtől kaptak használatért fizetni kelljen, hiszen a levegőt sem lehet a homoki gazdálkodókra ne szabadna többletterheket róni.

Balogh László zárószavában elmondta: a Homokhátság úgy csak politikafeletti összefogásból valósulhat meg. Bejelentette: Kecskeméten valósul meg homokhátsági koordinációs programiroda, ezen felül a térség Homokhátsági Nemzeti Fejlesztési Tervbe, pályázatainak mindenben meg kell felelniük, uniós előírásoknak, ezen felül projekt csak úgy valósulhat meg, ha csatlakozik a Ráckevei-Soroksári-Duna-ág rehabilitációjához.

Alföldi Albert és a konferencia vendégei Tóth Sándor homokhátsági fotót nézegetik.

ez a természeti probléma. A gazdálkodóktól ugyanis akkoriban érkeztek az első panaszok, hogy csökken a talajvíz és a terméshatár. Aztán elkezdődtek a kútúrások, a vízközelések, a nagyszabású öntözések és ezzel megteremtődött az ördögi kör, a mai 22-e csapdájára. Mert az egyre több kút megfúrásával egyre mélyebbre tűnt a talajvíz, és mivel úgy látszott a folyamat megfordíthatatlan, a társadalom vezetői a tudományhoz fordultak segítségért. Beindultak a politikai lobbik és kialakult egy pártok feletti konszenzus. 1995-ben született az első, majd szinte minden évben hoztak egy kormányhatározatot a Homok-

ban az érintett megyéknek, politikusoknak, szakembereknek a politikán felül össze kell foglunk, mert anélkül nem érhetnek el eredményeket.

Glatz Ferenc akadémikus, a Földhasználati és Vízgazdálkodási Stratégia Nemzeti Bizottság elnöke elmondta: új szövetséget kell kötni a magyar politikai elitnek, ha meg akarják menteni a vizeinket és a hazai agráriumot, legfőképpen az Alföldet, mert e térség nélkül nincs versenyképes Magyarország. Hozzátette: az nem mehet tovább, hogy van egy jól fejlett Dunántúl és egy alulfejlett Alföld. Ehhez azonban meg kell szüntetni azt az össztársadalmi

korszaka kezdődött, vagy a jégkorszak közeledik.

Politikán felül ügy: Balogh László és Lezsák Sándor.

Csúcsfejek: Glatz Ferenc és Csatári Bálint.

